

KN-1208

Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December – 2017

Sanskrit : Paper-101-C.C.

(सभापर्व अ. ५०-५६ & व्याकरणम्)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गभे ते चार श्लोकोनी अनुवाद सङ्घित समष्टुति आपो : १४
- (१) असंतोषः श्रियो मूलं तस्माज्जं कामयाम्यहम् ।
समुच्छ्रये यो यतते स राजन्परमो नयी ॥ (५०-१८)
- (२) ग्लहान्धनूषि मे विद्धि शरानक्षांश्च भारत ।
अक्षाणां हृदयं मे ज्यां रथं विद्धि ममास्तरम् ॥ (५१-०३)
- (३) जानाम्यहं द्युतमनर्थमूलं कृतश्च यत्तोऽस्य मया निवारणे ।
रागा तुं मां प्राहिणोत्वत्सकाशं श्रुत्वा विद्वञ्श्रेय इहाचरस्व ॥
(५२-११)
- (४) निकृतिर्देवनं पापं न क्षात्रोऽत्र पराक्रमः ।
न च नीतिर्ध्रुवा राजन्किं त्वं द्यूतं प्रशंससि ॥ (५३-२)
- (५) अयं सहस्रसमितो वैयाघ्रः सुप्रवर्तितः ।
सुवक्रोपस्करः श्रीमान्किङ्किणीजालमण्डितः ॥ (५४-४)
- (६) मधु वै माध्वको लब्ध्वा प्रपातं नावबुध्यते ।
आरुह्य तं मगति वा पतनं वाधिगच्छति ॥ (५५-४)
- (७) दुर्योधनो मदेनैव क्षेमं राष्ट्रादयोहति ।
विषाणां गौरिव मदात्स्वयमारुजते बलात् ॥ (५६-३)
- (८) जन्तर्वेद्यां ददद्वित्तं कामाननुभवान्प्रियान् ।
क्रीऽन्त्रीभिर्निरातङ्कः प्रशल्य भरतर्षभ ॥ (५०-९)

- ૨ ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો : ૧૪
- (૧) મહર્ષિ કૃષ્ણદ્વૈપાયન વ્યાસ
 (૨) સમાપર્વ - શીર્ષક
 (૩) ધૃતરાષ્ટ્રે દુર્યોધનને આપેલો ઉપદેશ
 (૪) વિદુરનો આકોશ

- ૩ મહાભારત એ કોઈ એક વ્યક્તિની રચના નથી - આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

- ૩ મહાભારતનું કાવ્ય સ્વરૂપ જણાવો. ૧૪

- ૪ મહાભારતની સમીક્ષિત આવૃત્તિ વિશે નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

- ૪ યુધિષ્ઠિરનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

- ૫ બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત) ૧૪

- (૧) મહર્ષિ વ્યાસ કોણ હતા ?
 (૨) મહાભારતનાં કેટલા સંસ્કરણો છે ? કયાં-કયાં ?
 (૩) પર્વ એટલે શું ?
 (૪) દ્યૂતસભાનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો.
 (૫) ધૃતરાષ્ટ્રના મતે વૈભવનું લક્ષણ કયું છે ?
 (૬) યુધિષ્ઠિર કેવો રાજરથ હોડમાં મૂકે છે ?
 (૭) વિભક્તિઓ કેટલી છે ? કઈ-કઈ ?
 (૮) દ્વિતીયા વિભક્તિ એકવચનનું રૂપ આપો : (ગમે તે બે)
 રામ, માલા, કવિ ધેનુ ।
 (૯) તૃતીયા વિભક્તિ બહુવચનનું રૂપ આપો : (ગમે તે બે)
 વન, બાલા, હરિ, નદી ।
 (૧૦) ષષ્ઠી વિભક્તિ બહુવચનનું રૂપ આપો : (ગમે તે બે)
 પિતૃ, માતૃ, વન, ગુરુ ।
 (૧૧) સપ્તમી વિભક્તિ એકવચનનું રૂપ આપો : (ગમે તે બે)
 માલા, કવિ, ધેનુ, માતૃ ।
 (૧૨) રૂપો ઓળખાવો : (ગમે તે બે)
 રામાય, બાલાયા:, કવિષુ, પિતૃન્ ।